

Inleiding

Binnen de Nederlandse Visueel-gehandicapten Ski Vereniging (NVS SV) willen we zo goed mogelijk zorgen dat de activiteiten van de vereniging in een veilige omgeving plaatsvinden. Er zijn de afgelopen jaren in ons land incidenten geweest met betrekking tot ongewenste intimiteiten en/of seksuele intimidatie. Het bestuur voelt zich aan haar leden verplicht specifiek beleid te ontwikkelen om dit soort incidenten binnen de vereniging zoveel mogelijk te voorkomen. Bovendien heeft de overheid regels opgesteld, waaraan organisaties moeten voldoen op dit gebied. Tot nu toe zijn er bij de NVSV geen signalen geweest van incidenten waarbij seksuele intimidatie een rol speelde. Echter ieder geval van seksuele intimidatie is er een te veel; de gevolgen voor zowel het slachtoffer als de sportomgeving zijn te ingrijpend en onacceptabel.

Bij de NVSV kan een deelnemer (iemand met een visuele beperking die mee doet aan activiteiten van de NVSV), maar ook een vrijwilliger (begeleider, skileraar of iemand die een ondersteunende rol vervult bij de NVSV) te maken krijgen met seksueel intimiderend gedrag.

Binnen de NVSV hebben we in de onderlinge contacten tussen (jeugdige) deelnemers en vrijwilligers te maken met intimiteit. Bij veel activiteiten is sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aanraking bij het aandoen van skischoenen en ski's van de deelnemer, aan het stoeien tijdens de activiteiten en bij het verlenen van assistentie in kleine ruimten zoals toiletten. Deze activiteiten zijn normaal bij de NVSV.

Belangrijk is dat er met name bij deze intieme contacten voor gewaakt wordt dat deze niet als seksueel intimiderend ervaren worden.

De essentie van seksuele intimidatie is dat deelnemers geconfronteerd worden 'met zaken of gedrag van seksuele aard die (naar ze ervaren) hun functioneren belemmert'. Het kan hierbij gaan om (bedoeld of onbedoeld) handtastelijkheden of seksueel getinte opmerkingen. Ook hinderlijk volgen van iemand kan seksueel intimiderend worden gevonden.

Dit beleidsplan beschrijft de gedragsregels, uitgangspunten en instrumenten voor preventie van seksuele intimidatie. De leden in alle lagen van de vereniging zorgen voor de uitvoering. Het is vooral aan de vrijwilligers om een omgeving en een sfeer te creëren waarin de deelnemer zich veilig voelt. Alleen als bestuur én de leden zich volledig inzetten met betrekking tot het voorkomen van seksuele intimidatie, is het beleid effectief.

Het actieplan 2017-2018 beschrijft de stappen die het bestuur de komende jaren gaat zetten v.w.b dit beleid.

Gedragsregels en uitgangspunten

Het beleid "preventie van seksuele intimidatie" houdt in dat stappen worden genomen om seksuele intimidatie te voorkomen. Het beleid geldt voor alle leden van de vereniging; deelnemers, begeleiders, skileraren, bestuurs- en commissieleden; maar ook voor ouders/verzorgers.

De NVSV probeert seksuele intimidatie informeel tegen te gaan door te zorgen voor goede overlegstructuren, een prettig sociaal klimaat en voldoende aandacht voor de individuele vrijwilliger, deelnemer en ouder/verzorger. Een lid draagt bij aan de preventie van seksuele intimidatie door problemen tijdig te onderkennen en te bespreken.

NOC*NSF creëert, in de haar gedefinieerde uitgangspunten/gedragsregels, duidelijkheid over wat wel en wat niet toelaatbaar is v.w.b. seksuele intimidatie.

Zie bijlage 1.

Uitgangspunt is dat binnen de NVSV deze punten/regels actief uitgedragen worden en consequent gehandhaafd blijven.

Het beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie, de uitgangspunten en gedragsregels wordt met name aan de orde gesteld tijdens individuele gesprekken met vrijwilligers (bij entree en tussentijdse evaluatie), commissievergaderingen, reisleidersoverleg, bestuursoverleg en tijdens onze leraren- en begeleidersdagen.

Als er door een lid een of meerdere van deze uitgangspunten/gedragsregels overtreden wordt, zal deze daar zo snel mogelijk bewust van gemaakt worden. Indien ondanks waarschuwingen een lid in overtreding blijft gaan, kan dit lid geroyeerd worden.

Leden van de NVSV worden door het bestuur nader geïnformeerd over het beleidsplan “preventie seksuele intimidatie”, en de daarbij gehanteerde instrumenten (zie hoofdstuk communicatie). Aan de inschrijfvoorwaarden worden deze uitgangspunten/gedragsregels toegevoegd.

Instrumenten

Deze instrumenten zijn hulpmiddelen om met de kwestie “seksueel intimiderend gedrag” om te gaan.

De NVSV hanteert er drie:

1. De Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
2. Vertrouwenspersonen en klachtencommissie.
3. Communicatie

1. Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Een VOG is een hulpmiddel om meer zekerheid te verkrijgen over het verleden van een nieuwe vrijwilliger. Het ministerie van Justitie verklaart in een VOG dat er v.w.b. de aanvrager ervan geen aanwijzingen gevonden zijn dat deze een risico vormt voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Zo zal iemand die ooit veroordeeld is voor ontucht met minderjarigen geen VOG krijgen voor vrijwilligerswerk bij de NVSV. Als een vrijwilliger geen VOG overlegt, zal het voor deze niet mogelijk zijn om vrijwilligerswerk bij de NVSV te doen.

Met name omdat iedere vrijwilliger potentieel met minderjarigen te maken kan krijgen vindt de NVSV het belangrijk dat iedere vrijwilliger een Verklaring Omtrent het Gedrag aanvraagt. Het hebben van een VOG biedt geen garantie dat seksuele intimidatie nooit plaats zal vinden. Het is een hulpmiddel.

2. Vertrouwenspersonen en klachtencommissie.

De NVSV biedt hulp aan vrijwilligers en deelnemers, die geconfronteerd zijn met seksuele intimidatie. Vertrouwenspersonen en de klachtencommissie (zie bijlage 2) vervullen hierbij een centrale rol, en werken nauw samen bij de aanpak van de klachten. Hoe zij hun samenwerking vorm geven bepalen zij in onderling overleg.

3. Communicatie.

Het beleidsplan zal op de volgende wijze gecommuniceerd worden:

- Tijdens de algemene ledenvergadering
- Op de website als onderdeel van de algemene voorwaarden
- Per email naar alle vrijwilligers
- Tijdens de leraren- en begeleidersdagen

Actieplan 2017-2018

Aan de hand van dit actieplan wil het bestuur de komende jaren werken aan het voorkomen van seksuele intimidatie.

- Uitgangspunten/gedragsregels en beleidsstuk “preventie van seksuele intimidatie” zet het bestuur op de website, voegt het toe aan de inschrijffvoorwaarden en stuurt het als PDF aan de vrijwilligers.
- In het lidmaatschapsjaar 2017-2018 worden VOG verklaringen aangevraagd voor het bestuur, begeleiders en skileraren. Dit verenigingsjaar geldt als overgangsjaar en het hebben van een VOG zal nog geen voorwaarde zijn voor deelname aan activiteiten
- Vanaf verenigingsjaar 2018-2019 is het hebben van een VOG verplicht om als vrijwilliger binnen de NVSV te acteren.

Bijlage 1: Uitgangspunten en gedragsregels

Voor gedragingen en onderlinge contacten tussen de leden hanteert de NVSV algemene uitgangspunten en gedragsregels (enigszins gewijzigd overgenomen van NOC*NSF). Deze uitgangspunten en gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact.

1A. Uitgangspunten

- Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- Ik val de ander niet lastig.
- Ik berokken de ander geen schade.
- Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- Ik stel geen ongepaste vragen en maakt geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijke leven of uiterlijk.
- Als iemand mij hindert of lastig valt vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt vraag ik een ander om hulp.
- Ik zorg er voor dat anderen zich ook aan deze afspraken houden en spreek degene aan die zich daar niet aan houdt en meld dit zo nodig bij de vertrouwenspersoon en/of klachtencommissie.
- Bij twijfel vraag ik de ander of mijn gedrag gewenst is.

1B. Gedragsregels

- Een lid onthoudt zich ervan een ander lid te bejegenen op een wijze die hem of haar in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé leven van de ander door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
- Een lid onthoudt zich van elke vorm van (machts-)misbruik of seksuele intimidatie tegenover een ander lid.
- Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de vrijwilliger en de (jeugdige) deelnemer tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- Een lid mag een ander lid niet op een zodanige wijze aanraken dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. *(Tenzij dit natuurlijk het logisch gevolg is van wederzijdse avances gemaakt door 2 leden die beide volgens gangbare normen oud genoeg zijn.)*
- Een lid onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
- Een lid zal tijdens NVSV-activiteiten gereserveerd en met respect omgaan met andere leden, daarbij rekening houdend met een ruimte waarin de ander zich bevindt, zoals in een hotel of een toiletvoorziening.
- Een lid heeft de plicht -voor zover in zijn vermogen ligt –een ander lid te beschermen tegen schade en (machts-)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) leden behartigt, is de vrijwilliger verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
- Leden zullen elkaar geen (im-)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen.
- Een lid zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij een NVSV-activiteit betrokken is. Indien een lid signaleert dat niet in overeenstemming met de gedragsregels wordt gehandeld dan onderneemt hij/zij de noodzakelijke acties.

- In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van een lid in de geest hiervan te handelen.

Bijlage 2 : Vertrouwenspersoon en klachtencommissie

De NVSV gaat een klachtenregeling instellen waarin de rollen van vertrouwenspersoon en klachtencommissie zijn beschreven.

2a. Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is binnen de NVSV in principe het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag. De vertrouwenspersoon bemiddelt bij klachten, hij/zij is er voor deelnemers, ouders van deelnemers en vrijwilligers. De NVSV kent twee vertrouwenspersonen (een vrouw en een man). Op de website van de NVSV staan de contactgegevens vermeld.

De vertrouwenspersoon is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen/vragen heeft over seksuele intimidatie, of over een concreet incident een gesprek wil met de vereniging.

De vertrouwenspersoon zorgt voor een nauwkeurige registratie van incidenten inzake seksuele intimidatie, en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur.

2b. De klachtencommissie

Een klacht aangaande seksuele intimidatie kan ook rechtstreeks bij de klachtencommissie van de NVSV ingediend worden. De klachtencommissie onderzoekt ingediende klachten strikt vertrouwelijk en beschermt daarmee de belangen van alle leden. Deze commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden. Gevraagd en ongevraagd geeft de commissie advies aan het bestuur over de (on-)gegrondheid van klachten en over het nemen van maatregelen. Over de ingediende klacht houdt de commissie een hoorzitting. Gemotiveerd brengt de klachtencommissie een advies uit aan het bestuur.

Ook de klachtencommissie zorgt voor een nauwkeurige registratie van incidenten inzake seksuele intimidatie, en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur.